

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 1010

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer ve 107 arkadaşının, 262 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyenleri raporları (2/287)

Millet Meclisi Başkanlığına

262 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte takdim edilmiştir.

Gereğine delâletlerinizi saygılarımızla rica ederiz.

Aydın Mv. H. Aydınçer Burdur M. Özbey Kayseri B. Yazır Niğde A. Eren Manisa H. Okçu Manisa S. Çağlar İzmir S. Kaygan Aydın B. Özarda Kayseri Senatörü H. Dikeçligül Afyon M. Turgut Konya S. S. Yücesoy Maraş K. Bağcıoğlu Bilecik O. Tuğrul Hakkâri Senatörü A. Türkoğlu Amasya İ. Sarıgöz İzmir Senatörü İ. Birand Balıkesir G. Evliyaoğlu Artvin Senatörü F. Alpaslan	Kocaeli Mv. H. Kısayol Bursa Mv. M. Tayyar Kars Mv. S. Atalay İzmir Ş. Osma İzmir M. A. Aytaç Manisa N. Yenişehirlioğlu İzmir A. N. Erdem İzmir Ş. Akkan Kastamonu İ. H. Yılanlıoğlu İzmir K. Özek Kayseri V. A. Özkan Amasya N. Şener Çorum İ. Tombuş Konya İ. Kabadayı Kütahya R. Kıray İstanbul Senatörü Ö. Şahingiray Sakarya H. Tezkan Bolu R. Arıkan	Kayseri Mv. H. Gümüşpala Balıkesir S. Koç Giresun M. Çilesiz Adana Y. Aktimur Denizli M. Çobanoğlu İzmir M. Döşemeci İstanbul R. T. Burak İsparta M. Gülcügil Samsun İ. Kılıç Muğla Senatörü H. Mentezoğlu Maraş Senatörü C. Aksu İçel Senatörü C. Odyakmaz Maraş A. Karaküçük Aydın Senatörü F. Turhangül Gaziantep K. Mavitan Yozgat M. Kepir Gümüşane H. Bayramoğlu Tunceli F. Ülkü	Edirne Mv. N. Üzoğul Antalya Ö. Eken Erzurum Ş. Konuray Manisa Senatörü O. Süersan İzmir Senatörü H. Onat Denizli R. Şenel Adana İ. Tekin Denizli Senatörü M. E. Durul Muğla Senatörü M. Akarca Trabzon Senatörü Y. Demirdağ Urfa K. Eroğan Konya A. Gürkan İstanbul Senatörü R. Öztürkçine İstanbul H. Oben Ankara H. Ataman Yozgat Senatörü S. Artukmaç Sivas Senatörü H. Söylemezoğlu İçel Y. Dermancı
---	---	---	--

Kayseri	Ankara	İçel	Ankara
M. Göker	N. Berkkan	S. Kutlay	R. Etker
Kırşehir	Erzurum	Kütahya	Niğde
H. Özmen	N. Diler	S. Tosbi	H. Özalp
Niğde	Yozgat	Antalya	Antalya
Ö. Tüzün	İ. Kapısız	N. Kerimoğlu	M. Özer
İstanbul	İstanbul	Aydın	Artvin
N. Öktem	Z. Altınoğlu	O. Apaydın	S. Avca
Çorum	Samsun Senatörü	Ağrı	Ankara
M. Dündar	C. Tokgöz	K. Özcan	Z. Pehlivanlı
Balıkesir	İstanbul	Balıkesir Senatörü	Maraş Senatörü
C. Kanpulat	M. Güven	E. Aka	C. Aksu
İzmir Senatörü	Muğla	Samsun Senatörü	Artvin
N. Özerdemli	A. Akarca	C. Bulak	N. Ata
Balıkesir Senatörü	Eskişehir	Bursa	Konya
H. A. Türker	E. G. Sakarya	B. C. Zağra	H. C. Yılmaz
Konya	Zonguldak	Zonguldak	Trabzon
A. Aras	R. Karakaşoğlu	A. F. Ak	E. Dikmen
	Kars		
	B. Vural		

262 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun gerekçesi

262 sayılı Kanunun ordudaki subaylara tatbik edilip 42 sayılı Kanunla emekliye ayrılmış olan subaylara tatbik edilmemesi aşağıdaki mahzurları ve adaletsizliği meydana getirmiştir.

1. 29 Temmuz 1960 tarihinde meriyete giren 42 sayılı Kanun bütün subaylara 5 senelik süre içerisinde aynı hakkı tanımıştır. Aynı kanunla emekliye sevk edilen rütbe ve maaş dereceleri birbirinin aynı olan subaylardan Ağustos 1960 ta emekli olanlar ile 262 sayılı Kanunun meriyete girmesini takiben emekliye ayrılanlar arasında, emekli ikramiyesi ve maaş bakımından bariz farklar meydana gelmiştir.

2. 262 sayılı Kanunun hazırlanması, ilgili Bakanlıkça daha 1958 yılında ele alınmış ve o tarihte orduda bulunan tekmil subaylara tatbik edilmek üzere Bakanlıkça uygun görülmüş ve fakat Meclise sevki gecikmiş bulunmaktadır. Bu arada 27 Mayıs 1960 İhtilâlini takiben 42 sayılı Kanun 262 sayılı Kanundan evvel çıkarılması yüzünden bir kısım subayların mağduriyetini intacetmiştir.

3. Hiçbir kusuru olmadan, orduda kalan arkadaşları kadar feragat ve fedakârlıkla memleketimize hizmet etmiş olan aynı hak sahibi ve şartları haiz emsalleri arasında bir farkın meydana getirilmesinin doğru olmayacağı; adalet ve hukuk prensipleriyle bağdaşamayacağı anormal bir tatbikat meydana getirmiştir.

4. 42 sayılı Kanunla emekliye ayrılmış olanlardan Devlet hizmetinde memuriyet kabul etmiş olanların, 262 sayılı Kanunla emekli olan emsallerinin maaş derecelerine eşit olabilmesi ve aynı emeklilik maaşını hak etmesi için enaz daha 5 sene hizmet mecburiyetindedir. (3 sene 262 sayılı Kanunla tanınan hak için, 2 senede aynı maaşta beklemek için.)

5. 42 sayılı Kanunun tanıdığı haklar, bu kanunun nesri tarihinde orduda bulunan tekmil subaylara şâmil ve emeklilikte eşitlik sağlıyan bir kanun olmasına rağmen aynı sene içerisinde çıkarılmış olan 262 sayılı Kanun, 42 sayılı Kanunun şümulüne giren subaylar arasında imtiyazlı bir zümrenin meydana getirilmesine ve dolayısıyla 42 sayılı Kanunun o tarihe mevcut subaylar arasında değişik bir tatbikatının zuhuruna sebeb olmuştur.

6. 42 sayılı Kanunla vaktinden evvel emekliye sevk edilen çok genç ve memleket hizmetinde verimli bir çalışma çağında olan muazzam bir subay kütlesinin yeni Anayasa muvacehesinde durumları tezekkür edildiğinde; bu eşitliğin sağlanması, orduya dönüş isteğinde bulunanların miktarını çok azaltmış olacaktır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Savunma Komisyonu
Karar No. : 4
Esas No. : 2/287

12 . 12 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer ve 107 arkadaşının, 262 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ilgili Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları ve T. C. Emekli Sandığı temsilcilerinin de iştirakleri ile komisyonumuzda görüşüldü.

Komisyonumuz heyeti umumiyesi itibariyle kanun teklifinin lehinde olmakla beraber;

1. Kanun teklifinin başlığı, kanun tekniği bakımından düzeltilerek değiştirilmiştir.
2. Kanun teklifi gerekçesinin 6 ncı maddesi yerine (yapılmış bir haksızlığı büyük ölçüde düzeltilmiş olmak ve aynı işleme göre eşitlik sağlamak düşüncesi) tercih edilmiştir.
3. Kanun teklifi metninde bulunmayan albay ve tuğgenerallerin açıkça mevcut bir haksızlıkları geçici beşinci maddeye bir cümle ilâvesi ile giderilmiştir.
4. Kanun teklifinin munhasıran 42 ve 262 sayılı kanunların yarattığı bir emeklilik aylığı statüsü farkını gidermek amacıyla hazırlandığı ve bu sebeple emekli olduktan sonra yeniden Devlet sektöründe görev almış veya almamış olmanın farklarına ve ayrıntılarına teşmil edilmemesine komisyonumuz uygun bulduğundan kanun teklifi metninin geçici üçüncü maddesinin birinci fıkrası kaldırılmıştır.

5. Mevcut 42 sayılı Kanunda eskiden mevcut 4 geçici madde sebebiyle teklif metninin geçici madde sayıları 5, 6, 7 olarak değiştirilmiştir.

Diğer maddeler aynen ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Erzurum	Niğde	Kocaeli	Amasya
Ş. Konuray	A. Eren	H. Kısayol	İ. Sarıgöz
Aydın	Balıkesir	Edirne	Giresun
H. Aydınçer	S. Koç	N. Özoğul	M. K. Çilesiz
İçel	İstanbul	İstanbul	İzmir
Y. Dermancı	M. R. Bertan	H. Oben	M. A. Aytaş
İmzada bulunamadı.			
İzmir	İzmir	Kars	Kastamonu
Ş. Akkan	K. Özek	S. Öktem	İ. H. Yılanlıoğlu

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/287
Karar No. : 81

19 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer ve 107 arkadaşının, 262 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair, Millî Savunma Komisyonundan muhavvel kanun teklifi; Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları ve T. C. Emekli Sandığı temsilcileriyle teklif sahiplerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Kanun teklifi ile; 42 sayılı Kanuna göre emekliye ayrılmış olan subay ve askerî memurlara bağlanmış olan emekli aylıklarının 262 sayılı Kanunla yükseltilen derece aylıklarına göre düzeltilmesi ve yine 42 sayılı Kanunla emekliye ayrılmış olup, emeklilik hakkı tanınan sektörde vazife almış bulunanların halen almakta oldukları aylıklarında bu kanunun neşrinden itibaren 262 sayılı Kanunla yükseltilen derece aylıklarına çıkarılması ve bu kanuna göre yeniden tahsis edilecek emekli maaşları ve ikramiye farkları hususunda evvelki zamanlar için bir talepte bulunulamıyacağı dermiş olmaktadır.

42 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi bu kanuna müsteniden emekliye ayrılmış olanlara bağlanan emekli aylıklarıyla bu kanundan 6 ay sonra 1 . 3 . 1961 tarihinde yürürlüğe giren 262 sayılı Kanunla yükseltilen rütbe aylıkları üzerinden bağlanan emekli aylıkları arasında filhakika bir fark doğmuştur.

Ancak; bu nevi farklar, yalnız 42 sayılı Kanunla 262 sayılı Kanun arasında değil, memleketimizde emeklilik müessesesinin kabul edildiği tarihten beri devam edip gelmektedir. Çünkü; emeklilik, dul ve yetim aylıkları iktisabedilen (tahsise esas) son aylığa ve hizmet müddetine göre tâyin edilen bir haktır. Fiilen iktisabedilmeyen ve emekli keseneği ödenmeyen bir aylığın; emekli aylığı tahsisine esas tutulması mümkün değildir.

Nitekim bugüne kadar rütbelere ve memuriyet unvanlarına mütaallik dereceler muhtelif zamanlarda barem teşkilât ve terfi kanunlarıyla değiştirilmiş ve fakat yapılan bu derece ve dedişiklikleri o tarihten evvel eski dereceler üzerinden bağlanmış emekli dul ve yetim aylıklarına sirayet ettirilmemiştir.

Bu itibarla teklif; halihazırda adedi yüz yetmişbeş bini mütecaviz emekli, dul ve yetim arasından beş bin kadarının emeklilik intıbakını istihdaf etmekte olduğundan gerek prensibe aykırılığı ve gerekse umumi mahiyet taşımaması bakımlarından uygun mütalâa edilmeyip Komisyonumuzca reddedilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Maliye Komisyonu Başkanı
Gümüşane
N. Küçükler

Sözcü
Erzurum
G. Karaca

Aydın
N. Müren

Bolu
Söz hakkım mahfuzdur.
K. İnal

Kocaeli
C. Babaç

Ordu
O. N. Hazinesdar

Sivas
R. Çeltikli

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 2/287

Karar No. : 77

11 . 6 . 1965

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer ve 107 arkadaşının 262 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü :

Kanun teklifinde 2 Ağustos 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunla emekliye ayrılanlara, bilâhara çıkan kanunla tanınan hakların da verilmesi derpiş olunmaktadır.

Filhakika; 42 sayılı Kanunda tekmil ordu mensuplarına 5 sene içinde emekliliklerini isteyebilecekleri, her şahsın bu kanunla getirilmiş haklardan müsavi şekilde istifade edeceği belirtilmiş idi. Bunun üzerine 4479 aded subay emekliye ayrılmıştır.

Fakat; 6 ay sonra 262 sayılı Kanunla ordu mensuplarına bâzı haklar daha tanınmıştır. 262 sayılı Kanunun kabulünden sonra emekliye ayrılanlar hem 42 sayılı Kanundan ve hem de 262 sayılı Kanundan istifade etmişlerdir. Bu suretle aynı statüdeki subayların emeklilik durumlarında farklılık doğmuştur.

42 sayılı Kanunun vadettiği eşitlik prensibine ve ordunun isteği gençleştirme ihtiyacına uyarak emekliye ayrılanların hüsnüniyetle kabullendikleri bu durumun, bilâhara aynı seviyedeki arkadaşlarına tanıdığı şekle ircamı âdil bir hareket tarzı sayan komisyonumuz kanun teklifini yerinde görmüştür.

42 sayılı Kanunla tanınan malî haklar aynı kanun gereğince Hazine tarafından karşılanmıştır. Bu kanunla istenen farklarda 42 sayılı Kanunun esbabı mucibesine istinaden yine Hazine tarafından ödenecektir. Bu sebeple Emekli Sandığına malî bir külfetin olmayacağına da Komisyonumuz dikkat etmiştir.

Kanun tekniği yönünden, en kısa şekliyle gayeyi temin edebilmesi bakımından kanun metni Komisyonumuzda yeniden hazırlanmıştır. Yürürlüğe giriş tarihi Emekli Sandığının üç aylıkları ödeme günleri ve bu kanunun muhtemel yürürlüğe girebileceği zaman göz önüne alınarak 1 . 4 . 1966 olarak değiştirilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Aydın	Sakarya	Nevşehir	Ankara
<i>İ. Sezgin</i>	<i>N. Bayar</i>	<i>A. B. Numanoğlu</i>	<i>M. Ete</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa	Çanakkale
<i>O. Apaydın</i>	<i>A. A. Bolak</i>	<i>A. Türkel</i>	<i>Ş. İnan</i>
			İmzada bulunamadı
Diyarbakır	Erzincan	İstanbul	İzmir
<i>H. Güldoğan</i>	<i>H. Atabeyli</i>	<i>M. Güven</i>	<i>N. Kürşad</i>
Mardin	Mardin	Rize	Trabzon
<i>E. K. Aybar</i>	<i>Ş. Aysan</i>	<i>E. Y. Akçal</i>	<i>A. Ş. Aşanoğlu</i>
		İmzada bulunamadı	
		Trabzon	
		<i>E. Dikmen</i>	

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer ve 107 arkadaşının teklifi

262 sayılı Kanuna 3 geçici maddede eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 262 sayılı Kanuna aşağıdaki 3 geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 262 sayılı Kanun ile subay ve askerî memurlara tanınan bir derece yükselme hakkından, bu kanunun neşrinden evvel 42 sayılı Kanun gereğince emekliye ayrılmış subay ve askerî memurlar ile bunların dul ve yetimleri de faydalanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu gibilerin emeklilik maaşları, emekli oldukları tarihte orduda kalan emsallerine 262 sayılı Kanunla tanınan maaş derecesi üzerinden hesaplanır.

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 41 nci maddesindeki şartlar aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 3. — 42 sayılı Kanunla emekliye ayrılmış olup emeklilik hakkı tanınan sektörlerde vazife almış bulunanların bugün almakta oldukları maaşları, bu kanunun neş-

Millî Savunma Komisyonunun değiştirisi

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 2 . 8 . 1960 tarih ve 42 sayılı Kanuna yeniden 3 geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 2 . 8 . 1960 tarih ve 42 sayılı Kanuna aşağıdaki 3 geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 262 sayılı Kanun ile subay ve askerî memurlara tanınan bir derece yükselme hakkından, 262 sayılı Kanunun neşrinden evvel 42 sayılı Kanun gereğince emekliye ayrılmış subay ve askerî memurlar ile bunların dul ve yetimleri de faydalanır.

Bunlardan albay ve tuğgeneral rütbesinde olanlardan 20 Ağustos 1960 tarihine kadar yükselme şartlarını tamamlayanlar 30 Ağustos 1960 tarihinden itibaren bir üst rütbeye yükseltirler ve bunlar hakkında 4273 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi uygulanamaz.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu gibilerin emeklilik maaşları, emekli oldukları tarihte orduda kalan emsallerine 262 sayılı Kanunla tanınan maaş derecesi üzerinden hesaplanır ve bunlar hakkında 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 41 nci maddesindeki şartlar aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanuna göre yeniden tahsis edilecek emekli maaşlarına istinaden hak sahipleri geçmiş zamanlara ait ikramiye ve maaş

Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi

5434 sayılı Kanuna ek 2.8.1960 gün ve 42 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Kanuna ek 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanuna aşağıda yazılı geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Subay ve askerî memurlardan 27.2.1961 tarihinden önce, bu kanuna göre çeşitli sebeplerle emekliye ayrılmış bulunanlarla ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanmış olan aylıklar, aynı rütbedeki emsallerinin 24 . 2 . 1961 gün ve 262 sayılı Kanunda yazılı derece tutarları esas alınmak suretiyle yeniden bağlanarak ödenir.

Geçmiş yıllara ait aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

**Aydın Milletvekili Hilmi Aydın-
ger ve 107 arkadaşının teklifi**

rinden itibaren yukarıda geçici 1 nci maddede kendilerine tanınan maaş derecelerine yükseltilir. Bu yükselmenin başlangıcı 42 sayılı Kanunun yürürlüğe giriş tarihidir.

Bu kanuna göre yeniden tahsis edilecek emekli maaşlarına istinaden hak sahipleri kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvelki zamanlara ait ikramiye ve maaş farkları hususunda bir talepte bulunamazlar.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

**Millî Suvunma Komisyonunun
değiştirisi**

farkları hususunda bir hak iddiasında bulunamazlar.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**Bütçe Plân Komisyonunun
değiştirisi**

MADDE 2. — Bu kanun 1 . 4 . 1966 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.